Author: Σμαρώ Αλεξάνδρου

Title: Αξιολόγηση της Σχολικής Επίδοσης

Abstract: Η μέτρηση και η αξιολόγηση, δύο όροι που ο ένας είναι συμπλήρωμα του άλλου.

Creator: HDML

όμως $f(A) = 0 \Rightarrow A^3 + 2A^2 - A = 2I$ ή $A(A^2 + 2A - I) = 2I$

$$\Rightarrow A \cdot A' = I, \text{ όπου } A' = \frac{1}{2}(A^2 + 2A - I) =$$

$$= \frac{1}{2}A^2 + A - \frac{1}{2}I = A^{-1}.$$

Σημείωση: Οι χαρακτηριστικές τιμές και τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά διανύσματα (δες παραγρ. 3.7) ενός τετραγωνικού πίνακα Α παίζουν αποφασιστικό ρόλο σε προβλήματα συντονισμού, που προκύπτουν συχνά σε ηλεκτρικά και μηχανικά συστήματα, στην κλασική και ατομική φυσική και σε πολλούς άλλους κλάδους της Επιστήμης και της Τεχνολογίας.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

Σμαρώ Αλεξάνδρου

Υπεύθυνος κρίσης:

Η αξιολόγηση της σχολικής επίδοσης είναι ένα μέρος της εκπαιδευτικής αξιολόγησης, είναι η συστηματική διαδικασία που καθορίζει την έκταση κατά την οποία οι στόχοι διδασκαλίας έχουν επιτευχθεί (συνεπάγεται ότι αποκλείει την τυχαία και ανεξέλεγκτη έκφραση κρίσεων γιά τους μαθητές) με βασική προϋπόθεση ότι οι στόχοι διδασκαλίας έχουν από πρίν καθοριστεί.

Η αξιολόγηση της σχολικής επίδοσης με σκοπό την επιλογή δεν συντελεί στη διαδικασία της μάθησης, δεν εξυπηρετεί παιδαγωγικούς σκοπούς που συνίστανται στη διαπίστωση ιδιοτήτων και χαρακτηριστικών των ατόμων και στην βελτίωση της συμπεριφοράς, μέσω της παιδαγωγικής παρέμβασης, αλλά από τη διαπίστωση προχωρεί στην επιλογή. Ως παιδαγω-

γικό μέσο έχει χαρακτήρα πολυδιάστατης διαδικασίας, συνδέεται με τους στόχους και τη μέθοδο διδασκαλίας, βοηθάει στη διαδικασία της μάθησης και παράλληλα συνδέεται με την αναθεώρηση του ρόλου του σχολείου. Η έρευνα των ατομικών διαφορών και η κοινωνιολογική κριτική στον τομέα της ανισοτητας ευκαιριών από την άλλη έκαναν αποδεκτό ότι στο σχολείο ο μαθητής πρέπει να αναπτύξει στο έπακρο τις δυνατότητες του.

Για τον Tyler αξιολόγηση είναι ο καθορισμός του βαθμού, κατά του οποίου οι στόχοι ενός προγράμματος έχουν επιτευχθεί. Καμμιά τεχνική αξιολόγησης δεν είναι επαρκής γιά να ελέγξει αν έχουν επιτευχθεί όλοι οι στόχοι της διδασκαλίας, οι οποίοι διαφέρουν και σε εύρος και σε ποιότητα, διότι οι ιδιότητες όπως η κριτική σκέψη ή η οικειοποίηση αξιών, ενώ είναι σημαντικοί στόχοι αγωγής, είναι δύσκολο να μετρηθούν και να αποτελέσουν συστηματικό αντικείμενο διδασκαλίας, αυτά θεωρούνται ως στόχοι διδασκαλίας μόνο τα χαρακτηριστικά και οι ιδιότητες που εύκολα μπορούν να μετρηθούν.

Η αξιολόγηση είναι η ποιοτική περιγραφή της συμπεριφοράς του μαθητή και η μέτρηση η ποσοτική.

Μέτρηση είναι η διαδικασία εκείνη που εκφράζει με αριθμητικά δεδομένα κάποιες ποιότητες, ιδιότητες (γνωστές, συναισθηματικές) καταστάσεις του αξιολογούμενου υποκειμένου. Η μέτρηση και η αξιολόγηση χρησιμοποιούνται ως δυο όροι ο ένας συμπλήρωμα του άλλου. Με την μέτρηση καθορίζουμε την μετρική διαδικασία, ενώ με την αξιολόγηση εκφέρουμε την κρίση μας για τη αξία του μετρηθέντος αποτελέσματος σε σχέση με κάποιο σκοπό που έγινε η μέτρηση. Ο Caye και ο Brliner υποστηρίζουν ότι η αξιολόγηση είναι η διαδικασία, με την οποία προσδίδουμε σε κάτι αξία. Αποφασίζουμε κατά πόσο:

1) ένας μαθητής πρέπει να κριθεί ότι πέτυχε ικανοποιητικά
2) μια τάξη ή μια ομάδα παιδιών έχει φτωχή απόδοση
3) ένα σχολείο πετυχαίνει σε εξαιρετικό επίπεδο
4) η εκπαίδευση είναι πετυχημένη

Ο αξιολογητής οφείλει να έχει πολλές πληροφορίες για το μαθητή για να μετρήσει την νοημοσύνη, την ικανότητα για μάθηση, την προσωπικότητα, την κοινωνική προσαρμογή, τη σχολική επίδοση, το τι μπορεί να κάνει ο μαθητής σε καλύτερο βαθμό.

Η αξιολόγηση αποτελείται από ένα σύστημα δυναμικών στοιχείων τα οποία είναι αποδεκτά ίσως από τους εισηγητές, αλλά σπάνια αποδεκτά από το σύνολο των μελών (μαθητές και γονείς...).

Η αυτοαξιολόγηση βοηθά το άτομο να συνηδειτοποιεί τις αλλαγές που γίνονται μέσα του, και όταν αγγίζει πολλές τύχες της ανθρώπινης δραστηριότητας τότε δίνει — στον αξιολογούμενο — δυνατά κίνητρα για νέους στόχους ανάλογους με τις αξίες του ατόμου και της κοινωνίας και αποτελεί προϋπόθεση για την αυτοπραγμάτωσή του. Είναι πολύ σημαντικό να δοθεί η ευκαιρία στους μαθητές να αξιολογήσουν την επίδοση τους και τη συμπεριφορά τους, να τη συζητήσουν για να γίνουν πιο υπεύθυνοι και να προσπαθήσουν να την βελτιώσουν, να πιστέψουν ότι μπορούν να κρίνουν αφού προηγουμένως έχουν ξεκαθαρίσει τί θέλουν. Το σχολείο ίσως αποκλείει την έντιμη αξιολόγηση και ο μαθητής δεν αναπτύσει ικανότητες αυτοδιάγνωσης. Ακόμη η αξιολόγηση που γίνεται στο σχολείο συχνά σπρώχνει το μαθητή σε αυτοαπομόνωση, σε απόγνωση κι έτσι δεν γνωρίζει τις πραγματικές του δυνατότητες. Φέτος στο Α΄ τρίμηνο είχα περάσει τη βαθμολογία και πριν την πάρουν οι μαθητές σε ένα τμήμα τους ρώτησα τι βαθμούς περιμένουν να πάρουν. Ειλικρινά τα παιδιά είπαν τους βαθμούς σχεδόν που τους είπα 1 — 2 βαθμούς πιο πάνω ή πιο κάτω εκτός από ένα μαθητή που είπε 13 και είχε 09. Πιστεύω ότι οι μαθητές εκτός απο λίγες εξαιρέσεις είναι δίκαιοι κριτές, όταν δεν τους ανταγωνιζόμαστε.

Αντί των όρων μέτρηση και αξιολόγηση στα σχολεία χρησιμοποιείται ο όρος εξέταση ή εξετάσεις. Όχι σπάνια μερικοί έχουν την εντύπωση ότι δεν γίνεται μεγάλη προσπάθεια να μάθει ο μαθητής αλλά βρίσκεται υπό εξέταση, με συνέπεια γονείς-καθηγητές-μαθητές να διακατέχονται από άγχος.

Οι βαθμοί γίνονται αυτοσκοπός και παραμερίζεται το ενδιαφέρον για ουσιαστική μάθηση, ενώ είναι γνωστό ότι η καλύτερη παρακίνηση για μάθηση είναι το ενδιαφέρον του μαθητή για την ύλη.

Οι εξετάσεις επίσημα εκτιμούν πόσο έμαθε ο μαθητής (τις αξίες της μάθησης) αν διάβασε, και ανεπίσημα περνούν μέσα στο σχολείο τις αξίες που είναι παραδεκτές στην κοινωνία που ζει ο μαθητής και είναι μέσο κοινωνικής ιεράρχησης των μαθητών.

Ο μαθητής για να επιβιώσει στην τάξη και να αντιμετωπίσει τις εξετάσεις πρέπει να μάθει "πότε" να διαβάζει και "πως" να διαβάζει.

Αυτές οι στρατηγικές του μαθητή, και ο τρόπος που γίνεται η αξιολόγηση του αποτελούν τελικά το να μην εφαρμόζεται το επίσημο Αναλυτικό Πρόγραμμα, ούτε το περιεχόμενο, ούτε οι διδακτικοί σκοποί του, αλλά να υποκαθίσταται από ένα ανεπίσημο παραπρόγραμμα.

Στα σχολεία οι εξετάσεις γίνονται για πολλούς, διαφορετικούς λόγους π.χ. οι εκπαιδευτικοί για να διαπιστώσουν τι έχουν μάθει οι μαθητές, γιά να τους παρακινήσουν ή να τους απειλήσουν να κάνουν αυτό που θέλουν αυτοί για να βρούν μια βάση, κλίμακα, για τη βαθμολογία τους ή δυστυχώς για να ανακαλύψουν τι δεν ξέρουν οι μαθητές.

Εκείνο που έχει σημασία για τους μαθητές δεν είναι το μάθημα αλλά το τι έχει ο εξεταστής στο νού του, και τι πρέπει να απαντήσει ο μαθητής.

Οι εξετάσεις είναι δυσμενείς για το μαθητή που εργάζεται με αργό ρυθμό και γι' αυτούς που θέλουν να είναι σίγουροι και τέλειοι. Οι μαθητές εξ αιτίας του ρόλου τους για τις εξετάσεις δεν μπορούν να δείξουν αυτά που γνωρίζουν. Μια επιπόλαιη και άδικη αξιολόγηση αποθαρρύνει — αναπτύσσει αντικοινωνικά αισθήματα, κόμπλεξ, έχει δυσμενείς επιπτώσεις στις σχέσεις καθηγητή-μαθητή, στη στάση του μαθητή απέναντι στο σχολείο, στη ζωή.

Οι εξετάσεις στην Ψυχοπαιδαγωγική είναι τρόποι μάθησης και διδασκαλίας, μέθοδοι για την ανατροφοδότηση και επιδιόρθωση των διδακτικών διαδικασιών παρά μέθοδοι για την ένταξη των μαθητών σε κατηγορίες (άριστους, καλούς, μέτριους). Μέσα απ' αυτές επιδιώκονται τόσο η εκμάθηση συγκεκριμένων μορφωτικών κατευθύνσεων, όσο και η διευκόλυνση της διδασκαλίας.

Οι εξετάσεις είναι μια λειτουργία αμφίδρομου ελέγχου μέσα στην εκπαίδευση. Ο εκπαιδευτικός όταν αξιολογεί το μαθητή αξιολογεί συγχρόνως και το ίδιο το έργο του. Επειδή η αξιολόγηση του μαθητή είναι ο καθρέπτης για το έργο του εκπαιδευτικού γιατί μ' αυτή αξιολογείται η διδασκαλία του και συντελεί στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

α) αν η ύλη που αφομοιώθηκε από το σύνολο ή από μέρος μαθητών.
β) αν η μέθοδος ήταν ορθή ή όχι.
γ) αν το επίπεδο της ύλης που προσφέρθηκε ήταν κατάλληλο για το μαθητή ή όχι.

Παράλληλα δίνουν στοιχεία για κενά σε γνώσεις ή συλλογισμούς των μαθητών ώστε ο καθηγητής να επιφέρει διορθώσεις στη διδασκαλία του.

Κάθε αλλαγή στα Α.Π. πρέπει να συνοδεύεται από παράλληλη εξονυχιστική διερεύνηση του ρόλου και της αποτελεσματικότητας των εξετάσεων στην εφαρμογή των επιχειρουμένων μεταβολών. Με τις εξετάσεις πετυχαίνουμε να ελέγχουμε επίσης την ανακατάταξη και αναδιοργάνωση των Αναλυτικών

προγραμμάτων, γιατί αυτές είναι οι σύμμαχοι στον αγώνα για τη βελτίωσή τους και δίνουν στοιχεία για την ανανέωση και την αναδιοργάνωση τους. Μ' αυτές τέλος αντιμετωπίζονται περιστάσεις ατομικών δυσκολιών στη μάθηση. Η εξέταση μπορεί να καταρτισθεί με τρόπο που να ευνοεί την κατανόηση των γενικών αρχών ενός θέματος και να απαιτεί από το μαθητή να ξέρει να τις συσχετίσει ανάμεσα σε ειδικά γεγονότα.

Η κακή εξέταση (που δίνει σημασία στις ασήμαντες πλευρές ενός θέματος) ενθαρρύνει την διδασκαλία χωρίς συνοχή και την αποστήθιση. Η αξιολόγηση επίδοσης των μαθητών δίνει στοιχεία για τις δυσκολίες ορισμένων μαθητών που παρακλίνουν σε μερικές λειτουργίες και μπορούν να χρησιμεύσουν για ειδική καθοδήγηση του μαθητή από τον καθηγητή ή απο ειδικούς. Στις εξετάσεις, όπου εξετάζονται όλα τα άτομα, επειδή δεν έχουν όλοι τις ίδιες ευκαιρίες προετοιμασίας μπορεί η εξέταση να αποκλείσει εκείνους που έχουν θέληση και ικανότητες αλλά δεν τους δόθηκε η ευκαιρία να τις αξιοποιήσουν. Η αξιοκρατία συνδέεται με ένα σύστημα συναγωνισμού και πιθανόν ο ικανός μαθητής να δοκιμάζει τα αγαθά της παιδείας και της ζωής αργότερα, αφού η διάθεση του προκαθορίζεται από την επίδοση του στο σχολείο. Το παιδί όμως που αναπτύσσεται με αργότερο ρυθμό ή είναι επαναστάτης, ή προσαρμόζεται δυσκολώτερα στο κοινωνικό περιβάλλον του, ή η οικογένειά του δεν το βοηθά μέσα σε μια καθολική αξιοκρατία γίνεται θύμα του αμετάκλητου προκαθορισμού.

Η σχολική επίδοση χαρακτηρίζεται προσπάθεια που καταβάλλει ο μαθητής στη διαδικασία μάθησης — ανταποκρινόμενος στις απαιτήσεις του κοινωνικού συστήματος που διαβιβάζονται μέσω του σχολείου καθώς και το προϊόν της δραστηριότητας αυτής. Η σχολική επίδοση είναι δεν είναι απλή προέκταση της "ευφυίας" και της κληρονομικότητας του παιδιού. Η ευφυία νόμιζαν ότι "φύτρωσε" στο άτομο ενώ είναι αποτέλεσμα κοινωνικών παραγόντων, προϊόν παιδαγωγικής, σχολικής παιδείας, οικογενειακού περιβάλλοντος. Από έρευνες προκύπτει ότι η συνάφεια που υπάρχει ανάμεσα στη νοημοσύνη και τη σχολική επίδοση είναι μετρίου βαθμού, αλλά μαζί της συνδέονται στενά ορισμένοι τομείς της νοητικής συμπεριφοράς του μαθητή (λογική σκέψη, αφαιρετική ικανότητα, παρατηρητικότητα, μνήμη, γλωσσική δεξιότητα, κ.λ.π.). Η διαμόρφωση της σχολικής επίδοσης εξαρτάται από την κοινωνικοποίηση στην προσχολική ηλικία (κυρίως στην οικογένεια) και ειδικότερα από τα κίνητρα μάθησης που δίνονται στο παιδί, τα βιώματα, την ενθάρρυνση που έδωσαν στο μαθητή να επαναλαμβάνει τις προσπάθειες επιτυχίας του, την ανεξαρ-

τησία που νιώθει. Η σχολική επίδοση θεμελιώνεται στην προσχολική ηλικία, γι' αυτό οι γονείς καλόν είναι να είναι προετοιμασμένοι και ενημερωμένοι να βοηθήσουν τα παιδιά τους. Αποφασιστική σημασία παίζουν οι μέθοδοι διαπαιδαγώγησης του μαθητή και το επίπεδο αξιώσεων των γονέων απέναντι στο παιδί, η σύνθεση της οικογένειας, η θέση του μαθητή στη σειρά των παιδιών. Σημαντικότερο ρόλο στην ανάπτυξη της σχολικής επίδοσης παίζει η συμπεριφορά του εκπαιδευτικού απέναντι στο μαθητή, ποιές είναι οι προσδοκίες του και η προκατάληψή του για τους μαθητές του. Διότι με την όλη στάση του απέναντι στους μαθητές δίνει μηνύματα (πως να σκέπτεται για κάθε μαθητή, και οι μαθητές γνωρίζουν ποια γνώμη έχουν οι εκπαιδευτικοί για κάθε μαθητή και ανάλογα προσπαθούν και συμπεριφέρονται και έτσι δημιουργούν την αυτοεικόνα τους, την αυτοπεποίθηση και την αυτοεκτίμησή τους.

Η πρόοδος του ανθρώπου εξάλλου, ρυθμίζεται και από το πως τον βλέπουν οι άλλοι συνάνθρωποί του και ως ένα σημείο κατασκευάζονται τεχνικά οι "καλοί" και οι "κακοί" μαθητές. Ειδικότερα επηρεάζουν την πρόοδο τα πρότυπα γλωσσικής συμπεριφοράς που δίνει ο εκπαιδευτικός, ο τρόπος παροχής γνώσεων, η μέθοδος διδασκαλίας και εξέτασης, το κλίμα στην τάξη. Οι γονείς δικαιούνται να αμφισβητούν την μέθοδο διδασκαλίας περισσότερο και λιγότερο τους βαθμούς και να τους απομυθοποιήσουν.

Στην Ελλάδα ο τρόπος των εξετάσεων είναι άσχημος (γιατί πολλοί τελειόφοιτοι βλέπουν στον ύπνο τους εφιάλτες ότι εξετάζονται) και σε πολλούς αφαιρεί την αυτοπεποίθηση και στέκεται εμπόδιο στην αυτομόρφωσή τους.

Ο καθηγητής και ο μαθητής συγκεντρώνουν την προσοχή τους σε ότι αξιολογείται εύκολα, επιμένουν στην πληροφόρηση, δηλαδή, στο γνωσιολογικό τομέα, που είναι μόνο ένα από τα στοιχεία που συνθέτουν την αξιολόγηση του μαθητή και να αναγνωρίσουν τη δημιουργικότητα, την ενόραση, την αυτοπραγμάτωση του εκπαιδευόμενου, την υιοθέτηση αξιών που θα ρυθμίζουν την ζωή τους. Τα τελευταία ίσως είναι ένας λόγος που οι μαθητές μας δεν έχουν ιδανικά. Όταν όμως το άτομο μαθαίνει και ταυτόχρονα δημιουργεί, ολοκληρώνεται. Στον άνθρωπο όσο αυξάνεται η δημιουργικότητα αυξάνει ο σεβασμός το ενδιαφέρον της ζωής και για άλλες δημιουργικές δραστηριότητες και ελαττώνεται η καταστροφικότητα, η οποία είναι αποτέλεσμα της καταπίεσης και της ζωής που δε ζεί.

Ο χαμηλός βαθμός δημιουργικότητας και καινοτομιών, η επιθετικότητα, η γκρίνια που χαρακτηρίζει ένα τμήμα του ελληνικού λαού είναι συνέπεια του φόβου της εξερεύνησης, της αποφυγής πειραματισμού, της στέρησης ευκαιριών για δημιουργική απασχόληση και ομαδική εργασία με πνεύμα συνεργασίας, την περίοδο που διαμορφώνεται ο χαρακτήρας, στο σχολείο.

Θέλουμε να υπάρχει αξιοκρατία στην Ελλάδα, αλλά αυτή είναι καιρός να αρχίσει να ισχύει από το σχολείο.

Το παραδοσιακό σύστημα αξιολόγησης επικρίνεται έντονα ως προς την εγκυρότητα, την αντικειμενικότητα και αξιοπιστία, πρακτικότητα και δεν διακρίνεται για ανεξαρτοποίηση απο το πρόσωπο του βαθμολογητή. Οι εξετάσεις εμπεριέχουν κα ένα ποσοστό τύχης και διαπιστώνεται πόσο λίγο ανταποκρίνεται η βαθμολογία των εξετάσεων στη μετέπειτα επίδοση των ανθρώπων στη ζωή.

Στο νεώτερο διδασκαλείο της Saint-clound σε 25 υποψήφιους επιθεωρητές, έγινε ένα πείραμα, καθένας βαθμολόγησε ένα διαγωνισμό αριθμητικής σε 25 παιδιά μιας τάξης, αφού πρώτα καθορίστηκε από κοινού μια βαθμολογική κλίμακα. Υπήρχε σύμπτωση σε 4 γραπτά (ανώτερης βαθμολογίας) και σε 3 (κατώτερης βαθμολογίας). Στα 50% δεν υπήρχε καμιά συμφωνία στη βαθμολογία των εξετάσεων. Διαπιστώνεται ότι, η αξιολόγηση έχει σχέση με την προσωπικότητα, τις γνώσεις, την ψυχολογική, οικονομική, κοινωνική κατάσταση των εκπαιδευτικών και με την εικόνα του γραπτού. Οι εξετάσεις να μην είναι σκοπός της εκπαίδευσης π.χ. για την εισαγωγή στο γυμνάσιο γινόταν σκοπός της στοιχειώδους εκπαίδευσης.

Όταν καταργήθηκαν και σταμάτησε ο ανταγωνισμός ποιο δημοτικό σχολείο θα έχει μεγαλύτερη επιτυχία, πολλοί δάσκαλοι σταμάτησαν να ενδιαφέρονται πολύ για τη μάθηση των μαθητών τους (συνετέλεσαν βέβαια και άλλοι λόγοι) και το επίπεδο της απόδοσης των μαθητών χειροτέρεψε. Στο δημοτικό σχολείο πρέπει να δοθεί μεγάλη σημασία, στο συχνό έλεγχο της πορείας κάθε μαθητή για την επίτευξη των στόχων μάθησης που είναι απαραίτητοι να αφομοιώσει σε κάθε ηλικία, σε συνδυασμό με συμπληρωματική διδασκαλία στους αδύνατους μαθητές και με αναμόρφωση της μεθόδου διδασκαλίας για να έχουν όλοι οι μαθητές καλύτερη επίδοση. Η προσπάθεια του μαθητή είναι δύσκολο να εκτιμηθεί και να αποδοθεί με ποσοτικές κατηγορίες στο πλαίσιο του συστήματος των εξετάσεων. Στο σχολείο με τον τρόπο βαθμολογίας δεν αναπτύσσει την ευγενική άμιλλα μεταξύ των μαθητών, αλλά τον ατομικισμό και την ανταγωνιστικότητα. Ο ανταγωνισμός είναι

πάντα ευτελής υπόθεση. Στίς χώρες που έχουν βγεί από τον ελληνολατινικό πολιτισμό οι σχέσεις ανάμεσα στους μαθητές θεμελιώνονται πάνω στην άμιλλα και τον συναγωνισμό: εξετάσεις, βαθμούς, προαγωγές, ανταμοιβές και γεννούνται συναισθήματα φθόνου, ζήλειας, αδικίας.

Πρέπει να γίνει μια μεταστροφή και η άμιλλα να χρησιμοποιηθεί όχι για να συγκρίνουνε οι μαθητές τον εαυτό τους με τους άλλους αλλά με τον εαυτό τους για να διαπιστώσουν τις προόδους τους ή τις αποτυχίες τους. Σ' αυτό μπορεί να βοηθήσει η εφαρμογή μεθόδου της ατομικοποιημένης διδασκαλίας. Η εντατική δραση που κεντρίζει ο συναγωνισμός δεν αφήνει περιθώρια για στοχασμό για γενικώτερη θεώρηση, η υπερβολική τάξη που ο καθένας μαθητής περιμένει τη σειρά του οδηγεί στην πλήξη και τελικά στην απάθεια. Αν παρατηρήσουμε μια τάξη που αποτελείται από παιδιά Α΄ δημοτικού με υψηλό δείκτη αυθορμητισμού δημιουργικότητας, ενδιαφερόντων και παρατηρήσουμε την τάξη μετά 5-6 χρόνια θα δούμε πως έχει υποβληθεί στην κινητοποίηση των βαθμών και λειτουργεί βασικά στην ανταπόκριση εξωτερικών κινήτρων. Χρέος των διδασκόντων είναι ωστόσο πως να βρεθούν τρόποι για την εσωτερική κινητοποίηση του μαθητή και να κινηθεί το ενδιαφέρον τους για τη διδασκόμενη ύλη, να συμβάλλουν στην αυτοαξιολόγηση έτσι που ο μαθητής να ελευθερώνεται μέσα από τις πράξεις του και όχι από τις αμοιβές.

Η βαθμολογία χρησιμοποιείται σαν μέσο πειθάρχησης και είναι ένα σύστημα που δίνει ισχύ και αυθεντία στον καθηγητή όταν δεν έχει κατάλληλες γνώσεις για να καθοδηγήσει τους μαθητές του.

Το κράτος μας πληρώνει ακριβά ορισμένα «αφεντικά» μόνο για να επιβλέπουν αυτούς που δουλεύουν. Ας μάθουμε όμως όλοι να είμαστε παραγωγικοί να έχουμε σαν αφενικό «τη δουλειά μας» να την κάνουμε όσο το δυνατόν πιο υπεύθυνα να ενδιαφερόμαστε, να την αγαπάμε, να δίνουμε από τον εαυτό μας. Ας ξεπεράσουμε την κατάσταση βολέματός μας για να υπάρξουμε και να λειτουργήσουμε σωστά.

Να αφυπνιστεί το ενδιαφέρον του μαθητή για την ίδια τη μάθηση και αυτό θα γίνει σίγουρα αν βελτιωθεί το κλίμα στα σχολεία που συνεπάγεται αλλαγή των Α.Π. τους τρόπους εξέτασης και διδασκαλίας και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Σε μας πέφτει η ευθύνη να αρχίζουμε να εφαρμόζουμε διδακτικές αρχές από το εργαστήρι στην τάξη με τη μορφή προγραμματισμένης διδασκαλίας και τη συνεχή αναμόρφωσή της και σε συνδυασμό με κατάλληλα διδακτικά βιβλία και με οπτικοακουστικά μέσα. Έτσι θα βελτιωθεί το επίπεδο μάθη-

σης για όλους τους μαθητές και όσο το δυνατόν μεγαλύτερο ποσοστό μαθητών θα έχει υψηλή επίδοση.

Δεν είναι μόνο υπεύθυνος ο μαθητής για την επίδοσή του π.χ. στις τελικές εξετάσεις επιλογής, υπάρχει μια πολύμηνη προσπάθεια μαθητών-εκπαιδευτικών που κοπιάζουν από κοινού για τη σωστή και αποτελεσματική διδαδικασία μάθησης χωρίς τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

Ο βαθμός κατά τη γραπτή ή προφορική εξέταση είναι στιγμιαία κατάταξη των μαθητών που στηρίζονται στα εγχειρίδια και συχνά προωθούνται προς ανώτερες σχολές άνθρωποι που είναι ικανοί να παρουσιάζουν επιφανειακούς και ταχύτατους τρόπους αφομοίωσης ορισμένων εκφραστικών τρόπων και ιδεών αλλά δεν ξέρουμε αν διαθέτουν ισχυρές μορφές κριτικής και δημιουργικής αντίληψης.

Οι εξετάσεις επιλογής για τα ΑΕΙ δεν είναι δίκαιες, διότι στηρίζονται στις στιγμιαίες εξετάσεις, την τύχη, τη σύγκριση των μαθητών.

Θα ήταν καλύτερα να αξιολογηθεί ο μαθητής από ολη την κινητοποίηση στην τάξη δηλαδή με την διαρκή αξιολόγηση που ελέγχει την επίτευξη στόχων διδασκαλίας και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εργασίας των εκπαιδευτικών.

Η επιλογή των μαθητών όσο πιο πολύ στηρίζεται στις στιγμιαίες εξετάσεις (ξέρουν ή δεν ξέρουν) τόσο ενισχύεται ο θεσμός των φροντιστηρίων, επισημοποιείται το φρεσκάρισμα και παραδεχόμαστε ότι δεν γίνεται σωστά η δουλειά στο σχολείο και ότι τα φροντιστήρια υπάρχουν για να θεραπεύσουν τις αδυναμίες της εκπαίδευσης.

Το σύνολο των αλλαγών στις εξετάσεις να μην αναφέρεται μόνο στις ποσοτικές διαστάσεις, αλλά να προσεγγίζουν τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά: τη μορφή και το περιεχόμενο.

Οι εξετάσεις μπορούν να λειτουργήσουν ως βασικός μοχλός μιας μεταρρύθμισης αλλά στη χώρα μας συχνά ο ρόλος των εξετάσεων είναι αντιμεταρρυθμιστικός και χρησιμοποιούνται για την εκτόνωση κοινωνικών αιτημάτων.

Το σύστημα αξιολόγησης στα σχολεία μας είναι ξεπερασμένο δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύγχρονης Διδακτικής και υπερτονίζεται ο ρόλος των εξετάσεων ως μέσον επιλογής, ενώ η αξιολόγηση στο σχολείο να χρησιμοποιηθεί για την ουσιαστική ποιοτική βελτίωση των συνθηκών διδασκαλίας και μάθησης για την επίτευξη των στόχων διδασκα-

λίας, δηλαδή ως παιδαγωγικό μέσο (απαλλαγμένο από το στόχο της βαθμολογίας) ώστε με κατάλληλες μεθόδους διδακτικές οι περισσότεροι μαθητές να αποδώσουν στους στόχους διδασκαλίας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
Γ΄ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Η Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία, οργανώνει το Γ΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Μαθηματικής Παιδείας με θέμα "Το Διδακτικό βιβλίο των Μαθηματικών, στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση". Το Συνέδριο θα γίνει στην Αθήνα στις 7-8-9 Μαΐου 1986 στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Όσοι θέλουν να παρουσιάσουν εργασία στο συνέδριο θα πρέπει να στείλουν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1985, στην διεύθυνση

Ε.Μ.Ε. (Επιτροπή Συνεδρίου)
Πανεπιστημίου 34
106 79 Αθήνα

μια εκτενή περίληψη της ομιλίας τους, αριθμό τηλεφώνου και διεύθυνση. Η περίληψη αυτή θα πρέπει να έχει την έκταση τουλάχιστον μιας πυκνογραμμένης δακτυλογραφημένης σελίδας. Στην ανάγκη, η περίληψη μπορεί να είναι και χειρόγραφη, όμως θα πρέπει να είναι εξαιρετικά καθαρογραμένη, και σε μια ισοδύναμη έκταση. Το περιεχόμενο των ομιλιών, θα πρέπει οπωσδήποτε να εμπίπτει στο θέμα του συνεδρίου.